

8.3 Luchtsnoeien van plantenwortels (bij potplanten)

Luchtsnoeien wordt gebruikt om potplanten een compact, dicht en gezond wortelstelsel te laten ontwikkelen dat bij het uitplanten minimaal beschadigd wordt. In het Engels wordt het (root) air running, root training of root making genoemd.

Planten streven naar een evenwicht tussen het ondergrondse en het bovengrondse deel. Wortels groeien in de richting van de zwaartekracht. Een plant gebruikt haar wortels om voedingsstoffen en vooral water op te nemen, en om zich te verankeren. De minuscule wortelhaartjes (rizoiden) leven meestal maar 3 dagen, ze worden dus voortdurend vernieuwd. De wortels breiden zich enkel uit in en naar vochtige en voedselrijke plekken.

Als je planten (uit zaad, stekken.) in potten kweekt zal je die door de toename van het wortelgestel regelmatig moeten verplanten in een grotere pot. Meestal is die pot maar tijdelijk, om zwakke en jonge plantjes in een beschermd en goed controleerbaar milieu te laten opgroeien. Zoveel te langer de plant in een pot(je) staat, zoveel te meer de wortels op zoek gingen naar voeding en vocht. De barrière van de zijwand zorgt ervoor dat de wortels gaan buigen, knikken, in spiraalvorm tegen de wand rondgroeien. Die wortelvormen zijn niet goed voor de plant, vooral omdat dit proces na het uitplanten vaak blijft verdergaan. Ook door de afwateringsgaten van de bodem komen wortels. Hierdoor breken veel wortels tijdens het verwijderen van de pot en het verplanten af.

Lucht snoeien helpt deze problemen te vermijden, zodat je een plant met een gezond en onbeschadigd wortelgestel kan uitplanten. Hiervoor worden speciale potvormen gebruikt. De zijkant (en de onderkant) is niet glad, maar geribbeld (of geblokt), en geperforeerd met vrij grote gaten. Water geven gebeurt enkel van boven af, door gieten of druppelbevloeiing. Hierdoor blijft de grond tegen buitenranden van de pot luchtig en droog, en daarom onaantrekkelijk voor de wortels. Die groeien daardoor niet verder naar buiten, maar naar binnen. De luchtige wand droogt de worteltop uit, waardoor die niet verder groeit maar gaat vertakken. Hierdoor ontstaat een compacte wortelbal, die ook gemakkelijk uit de pot gaat zonder wortels af te breken.

Ook met kokosvezel, jute, linnen en vilten zakjes krijg je een vergelijkbaar resultaat. Bij planten die hun leven slijten in een container zou de bovengrondse opbrengst met dit systeem ook veel beter zijn door een gezondere wortelgroei die meer voeding en vocht kan opnemen en minder energie verspilt aan het zinloos rondgroeien van wortels. (Hierbij kan de onderkant wel bv. in een schaal vochtig gehouden worden.) Je herkent de werking ook bij de rieten-, wilgen- of heide gevlochten siermandjes om aan de gevel te hangen.

Kwekerijen gebruiken het principe steeds vaker voor containers voor bomen en struiken, omdat ze vooraf ook niet weten hoelang hun plantmateriaal op een koper moet wachten voordat het in de volle grond terecht kan. Door wortel snoei om te verplanten uit vollegrond creëer je een beetje een zelfde effect.

De term luchtsnoei (aereal pruning of trimming) wordt ook gebruikt om hoogspanningslijnen per helikopter met 10 cirkelzaagbladen onder elkaar op een balk takvrij te houden. En tegen dat je dit leest zullen zoekmachines ook al wel drone-mogelijkheden voor deze zoekterm kunnen opsnorren.

♫ Laat uw keuzes geïnspireerd zijn door uw hoop, niet door uw angsten. Nelson Mandela